

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System
M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code MARC21

June 2019 onwards

सत्र : १ (Semester : I)

Paper No.1 : भाषिक आविष्काराची रूपे

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

- १) भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून येईल.
- २) भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून येईल.
- ३) भाषा आणि साहित्य यांचा संबंध लक्षात येईल.
- ४) भाषा आणि साहित्य प्रकार यांतील संबंध जाणून घेता येईल.

Unit (घटक)	Subunit (उपघटक)
Unit : 1	भाषिक आविष्कार १.१ भाषेची ओळख १.२ आविष्काराचे प्रकार : मौखिक—लिखित
Unit : 2	भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया २.१ भाषा आणि दृकश्राव्य कला २.२ भाषा आणि सादरीकरणाची कला
Unit : 3	भाषा आणि साहित्य ३.१ साहित्याचे माध्यम म्हणून भाषेचे कार्य ३.२ साहित्यभाषेची वैशिष्ट्ये
Unit : 4	४.१ दृकश्राव्य माध्यमांसाठी पटकथा लेखन

संदर्भ ग्रंथ:—

१. मालशे स.ग, रेने वेलेक (अनु.), साहित्य सिध्दान्त, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई.
२. पाटणकर रा. भा. सौंदर्यमीमांसा, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
३. पाटणकर वसंत, साहित्यशास्त्र : स्वरूप आणि समस्या, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
४. नेमाडे भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
५. आचवल माधव, किमया, मौज प्रकाशन, मुंबई.
६. रसाळ सुधीर, भागवत श्री. पु., पाडगावकर मंगेश, तेंडुलकर शिल्पा, किर्तने अंजली (संपा.), साहित्य अध्यापन आणि प्रकार, मौज प्रकाशन, मुंबई.
७. पाध्ये दिगंबर, अवलोकन : मराठी समीक्षा आणि साहित्य, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई.

Evaluation Pattern
M.A. Part – I Marathi

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad Choice Based

Credit System

M.A. Part – I

Marathi Course

June 2019 onwards, Paper No. 2 : विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

सत्र : १ (Semester : I)

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

1. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकारांचा परिचय होईल
2. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील वाङ्मयप्रकारांचा विकासक्रम लक्षात येईल
3. विद्यार्थ्यांची सामाजिक जाणीव व जीवनविषयक जाणीव वाढेल
4. त्यायोगे त्यांचा व्यक्तिमत्त्वविकास होईल

Module	Sub- Module
Module : 1	लीळाचरित्र (एकाक) संपादक – शं. गो. तुळपुळे
Module : 2	आज्ञापत्र संपादक – विलास खोले, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
Module : 3	रणांगण (कादंबरी) – विश्राम बेडेकर देशमुख आणि कंपनी (पब्लिशर्स) प्रा. लि., पुणे
Module : 4	शोभायात्रा शफाअत खान – पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

संदर्भ ग्रंथ सूची –

1. बांदिवडेकर, चंद्रकांत, 'मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा', मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे
2. कुलकर्णी, द. भि., 'कादंबरी : स्वरूप आणि समीक्षा', पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
3. पवार, गो. मा., (संपा.), 'मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप' पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
4. देशपांडे, कुसुमावती, 'मराठी कादंबरी, पहिले शतक', मुंबई मराठी साहित्य संघ प्रकाशन, मुंबई

5. बेडेकर, विश्राम, 'रणांगण', देशमुख आणि कंपनी (पब्लिशर्स) प्रा. लि., पुणे
6. पुंडे, द. दि., (संपा.), 'वाङ्मयाचे अध्यापन', मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे
7. भागवत, श्री. पु., 'साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार', मौज प्रकाशन गृह, मुंबई

Evaluation Pattern

M. A. Part – I Marathi

- Term End Examination (Theory) Marks : 60
- Internal Evaluation Marks : 40

रयत शिक्षण संस्थेचे,
सद्गुरु गाडगे महाराज कॉलेज, कराड
स्वायत्त महाविद्यालय

विषय – मराठी (एम. ए. भाग १)
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण –

६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन – ४० गुण

१. वर्ग चाचणी	- १०
२. मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	- १०
३. शोध निबंध	- १०
४. गृहपाठ	- १०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System
M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code MARC22

June 2019 onwards

सत्र : १ (Semester : I)

Paper No.3: आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्व काळ)

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

- १) स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी लक्षात येईल.
- २) स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासला जाईल.
- ३) स्वातंत्र्यपूर्व विविध वाङ्मय प्रकारांच्या स्वरूप व वैशिष्ट्यांचा परिचय होईल.
- ४) स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील मुख्य व इतर साहित्य प्रवाहांची वैशिष्ट्ये जाणून घेता येतील.

Module (घटक)	Sub Module (उपघटक)
Module : 1	वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना – 1.1 साहित्याच्या निर्मितीचे सामाजिक राजकीय संदर्भ ,सांस्कृतिक , 1.2 साहित्य आणि सामाजिक दृष्टी 1.3 मुद्रणयुगाचा प्रारंभ व परिणाम 1.4 धार्मिक प्रबोधनाच्या चळवळी ,
Module : 2	आधुनिक काळातील भाषांतर युग 2.1 नियतकालिकातील भाषांतर 2.2 मराठीत भाषांतरित झालेल्या कथा 2.3 मराठीत भाषांतरित झालेल्या कादंबऱ्या 2.4 कवितांची व नाटकांची भाषांतरे
Module : 3	कथात्मक साहित्य – कथा व कादंबरी 3.1 कथासाहित्याच्या प्रारंभाचे स्वरूप अव्वल इंग्रजी कालखंड करमणूक कालखंड मनोरंजन कालखंड 3.2 यशवंत किलोस्कर कालखंड - फडके खांडेकर युग – 3.3 मराठी कादंबरी वाङ्मयाचे स्वरूप मराठी कादंबरीची पार्श्वभूमी १८५७ ते १८८५ हरिभाऊ पूर्व, मराठी कादंबरी , 3.4 मराठी कादंबरीचा विकास १८८५ ते १९५० ,आपटे .ना.ह - नाथमाधव,केतकर .व्यं.श्री ,वामन मल्हार जोशी ,आपटे .ह.ना , न ,खांडेकर .स .वि ,फडके .सी.ना ,परांजपे .म .शि -केळकर .चिं . ग ,देशपांडे .य .पु ,हडप .वा.वि ,वरेरकर .वि.भा ,माडखोलकर .त्र्यं. विभावरी शिरूरकर ,प्रेमा कंटक ,मालतीबाई दांडेकर ,गीता साने , वि .नी .गो ,ठोकळ .ल .ग ,दिघे .वा .र ,साने गुरुजी ,बोकील .वि. दांडेकर इ .

Module : 4	कथात्मक साहित्य – नाटक व कविता
	4.1 नाटकांची भारतीय परंपरा – सांगे , दशावतार , लळिते , भारुडे , यक्षगान व भागवतमेळा तंजावरची , तमाशा अथवा लोकनाट्य , मराठी नाटके, फार्स , विष्णुदास भाव्यांची पौराणिक नाटके , ऐतिहासिक नाटकांचा प्रारंभ, सामाजिक नाटकांचा उदय ,
	4.2 १८८० ते १९२० या कालखंडातील नाटके. नाटिकांचा उदयवर्तक आणि नाट्यमन् .वि .श्री , वंतर , अत्रे .के .प्र , भा रांगणेकर .ग.मो , अनंत काणेकर , वरेरकर .वि.
	4.3 आधुनिक मराठी कविता संस्कृत , जुनी पारमार्थिक काव्यधारा - कवितेचा मराठी अवतार इंग्रजी कवितेचा मराठी अवतार , अब्बल इंग्रजीतील स्वतंत्र कविता , टिळक .वा.ना , केशवसुत , चंद्रशेखर .दा.वि , तांबे .रा.भा , बी , दत्त , विनायक , माधवानुज , सावरकर , रेंदाळकर .पां.ए , बालकवी , गोविंदाग्रज ,
4.4 रविकिरण मंडळ राष्ट्रीय , वृत्तीचे कवी.ह.गु , विनोद आणि विडंबन काव्य ,, वा.ना. , ना .भ.बा , कुसुमाग्रज , अनिल , देशपांडे .घ.बोरकर .	

संदर्भ ग्रंथ –

1. ठाकूर, रवींद्र - मराठी कादंबरी स्वातंत्र्योत्तर समाजशास्त्रीय समालोचन, दिलीपराज प्रकाशन २००७, पुणे,
2. जोशी, प्र. न. मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास- (अर्वाचीन काळ) स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे,
3. पुंडे द। .दि. कुलकर्णी- गो .म. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना- उत्कर्ष प्रकाशन पुणे ,
4. बेडकिहाळ, किशोर - निवडक वसंत पळशीकर –(संपा) लोकवाङ्मय गृह ,
5. उहाके, वसंत आबाजी मराठी-साहित्य इतिहास आणि संस्कृती –पॉप्युलर प्रकाशन
6. कुलकर्णी, गो .म. मराठीसाहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी –मेहता प्रकाशन
7. पवार, गो - मा. साहित्यमूल्ये आणि अभिरुची – साकेत प्रकाशन
8. पाध्ये, दिगंबर साहित्य समाज आणि संस्कृती –लोकवाङ्मय गृह,
9. देशपांडे, अ .ना .आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास –व्हीनस प्रकाशन
10. कुलकर्णी, वा .ल .विविधज्ञानविस्तार –पॉप्युलर प्रकाशन
11. जोशी, प्र.न .अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास –स्नेहवर्धन प्रकाशन.पुणे ,
12. देशपांडे, कुसुमावती मराठी कादंबरी पहिले शतक –मुंबई मराठी साहित्य संघ प्रकाशन .५४-१९५३,
13. सरवटे, वि .सी .मराठी साहित्यसमालोचन –न. शं. रहाळकर १९३७, इंदूर ,
14. पंडित, भ .श्री .आधुनिक कवितेचे प्रणेते १९७१, नागपूर प्रकाशन , २व १ भाग ,
15. जोग, रा .श्री .मराठी वाङ्मयाचा इतिहास , था ४खंड , महाराष्ट्र साहित्य परिषद.पुणे ,
16. काळे, अक्षयकुमार –अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन. २०००, बनहट्टी प्रकाशन ,

Evaluation Pattern

M.A. Part – I Marathi

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ	गाळलेल्या जागा भरा	०६
	ब	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा(तीन पैकी दोन) .	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System
M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code MARO22

June 2019 onwards

सत्र : १ (Semester : I)

Paper No. 4 : लोकसाहित्य व लोककला

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

१. लोकसाहित्य व लोकसंस्कृती यांचा परस्पर संबंध समजेल
२. लोकसाहित्याची संकल्पना व लोकसाहित्याची परंपरा यांची ओळख होईल
३. लोकसाहित्याचा उगम व व्याप्तीबद्दल माहिती होईल
४. विद्यार्थ्यांमधील संशोधन वृत्ती वाढीस लागेल

Module (घटक)	Sub Module (उपघटक)
Module : 1	लोकसाहित्य संकल्पना आणि स्वरूप १.१ लोकसाहित्याच्या व्याख्या (पाश्चात्य व भारतीय) – १.२ लोकसाहित्य संज्ञा व अर्थ १.३ लोकसाहित्य आ ण लोक संस्कृती १.४ लोकसाहित्य आ ण लोकमानस १.५ लोकसाहित्यातील आदिबंध व कल्पनाबंध
Module : 2	लोकसाहित्य उत्पत्ती आणि व्याप्ती अ लोकसाहित्याचे प्रकार 2.1 शाब्द लोकसाहित्य – कथा, उखाणे, म्हणी, वाक्प्रचार, गीते, आख्याने, 2.2 लोककला शल्पमूर्ती, लोकवाद्य, लोकनाट्य, लोकनृत्य; 2.3 लोकरुढी लोक वधी, लोकतत्व, लोकसमज, लोकभ्रम; ब लोकसाहित्य आ ण अन्य ज्ञानशाखा (2.4 मानवंशशास्त्र, मानसशास्त्र भाषाशास्त्र, समाजशास्त्र, इतिहास
Module : 3	लोकसाहित्याच्या अभ्यासपद्धती 3.1 दैवतकथाशास्त्रीय 3.2 निसर्गरूपकवादी 3.3 भ्रंतकल्पनावादी 3.4 हेतुकथावादी 3.5 अवशेषवादी
Module : 4	लोकसाहित्याच्या संशोधन पद्धती 4.1 क्षेत्रीय संशोधन पद्धती 4.2 स्तरीय संशोधन पद्धती

संदर्भग्रंथ:—

- १ मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, सविता प्रकाशन, औरंगाबाद.
- २ भागवत दुर्गा, लोकसाहित्याची रुपरेखा, वरदा प्रकाशन, पुणे.
- ३ व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य:संकल्पना व स्वरूप, कैलाश पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद
- ४ मांडे प्रभाकर, लोकरंगभूमी, गोदावरी प्रकाशन, अहमदनगर

- ५ व्यवहारे शरद, लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
 ६ शिंदे विश्वनाथ, लोकसाहित्यमीमांसा:भाग १ व २, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
 ७ ढेरे. रा. चि., लोकसाहित्य शोध आणि समीक्षा, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे
 ८ मोरजे गंगाधर, लोकसाहित्य: क्षेत्रीय अभ्यास, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
 ९ मोरजे गंगाधर, लोकसाहित्य : बदलते संदर्भ, बदलती रूपे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

Evaluation Pattern

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

Additional Credit Course (ACC)

M.A. Part – I, Marathi Course

Subject Code- MARO22-A

June 2019 onwards

Paper No. 4 A: ग्रंथप्रकाशन

सत्र : १ (Semester : I)

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes–

२. ग्रंथप्रकाशनाचे स्वरूप लक्षात येईल.
३. ग्रंथप्रकाशन, ग्रंथव्यवहार व प्रकाशन व्यवहार याविषयी माहिती होईल.
४. ग्रंथनिर्मितीतील बारकावे समजतील.
५. मुद्रण प्रक्रिया व त्यामध्ये होत असलेले बदल लक्षात येतील.

Module (घटक)	Sub Module (उपघटक)
Module : 1	ग्रंथव्यवहाराचे स्वरूप १.१ प्रकाशन व्यवहार १.२ मुद्रणप्रत १.३ मुद्रितशोधन १.४ मुखपृष्ठ — मांडणी १.५ वितरक १.६ स्वामित्व हक्क १.७ लेखक करार १.८ ग्रंथनोंदणी १.९ आवृत्ती — पुनर्मुद्रण
Module : 2	मुद्रणपूर्व संस्करण प्रक्रिया २.१ हस्तलिखित शोध २.२ मुद्रणप्रत २.३ डीटीपी २.४ हस्तलिखित संपादन २.५ अक्षरजुळणी २.६ मुखपृष्ठ — सजावट— मांडणी
Module : 3	मुद्रणप्रक्रिया ३.१ कागदस्वरूप ३.२ ग्रंथकार ३.३ मुद्रणपध्दती ३.४ बांधणी ३.५ टंकनिश्चिती
Module : 4	ग्रंथवितरण ४.१ विक्रेताप्रकार ४.२ वितरणव्यवस्था ४.३ ग्रंथालय ४.४ वाचक ४.५ जाहिरात ४.६ समीक्षा ४.७ आवृत्ती

संदर्भग्रंथः—

- १) मुद्रणपर्व —दिपक घारे
- २) देवनागरी — बापूराव नाईक
- ३) सदानंदयात्रा — सदानंद भटकळ
- ४) मराठी लेखनकोश — यास्मीन शेख
- ५) मराठी ग्रंथप्रकाशनाची दोनशे वर्षे — शरद गोगटे
- ६) ग्रंथव्यवहार— ह. अ. लिमये
- ७) मराठी ग्रंथप्रकाशनाचे स्वरूप व परंपरा — ह. अ. भावे
- ८) मराठी प्रकाशन व्यवसाय परिचय — शरद गोगटे
- ९) पॉप्युलर रीतीपुस्तक — मृदुला जोशी

Evaluation Pattern

M.A. Part – I Marathi

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

रयत शिक्षण संस्थेचे,
सद्गुरु गाडगे महाराज कॉलेज, कराड
स्वायत्त महाविद्यालय
विषय – मराठी (एम. ए. भाग १)
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी
सेमिस्टर १

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's
Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System
M.A. Part I
Marathi Course, Sub Code –MARC23
June 2019 onwards
सत्र : 2 (Semester : II)

Paper No. 5 : साहित्य प्रकारांचा सूक्ष्म विचार

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

- १) साहित्य प्रकारांची संकल्पना समजून येईल.
- २) विविध वाङ्मय प्रकारांतील कथनांचे स्वरूप लक्षात येईल.
- ३) वेगवेगळ्या वाङ्मय प्रकारांतील कथन विशेषांचा परिचय होईल.
- ४) वाङ्मय प्रकारांतील कथनांचा तुलनात्मकदृष्ट्या विचार करता येईल.

Module (घटक)	Sub module (उपघटक)
Module : 1	1.1 महाकाव्य 1.2 आख्यानकाव्य 1.3 कविता 1.4 दीर्घ कविता 1.5 भावकविता
Module : 2	2.1 कथा 2.2 दीर्घकथा 2.3 लघुकादंबरी 2.4 कादंबरी
Module : 3	3.1 तमाशा 3.2 लोककला 3.3 एकांकिका 3.4 नाटक
Module : 4	ललित गद्य : 4.1 रोजनिशी 4.2 प्रवासवर्णन 4.3 आठवणी या घटकांचे लेखन

संदर्भ ग्रंथ:

१. कुलकर्णी मदन, मराठी लघुकादंबरी रुपबंध आणि अंतरंग, विजय प्रकाशन, नागपूर
२. पाटणकर वसंत, कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा, अनुभव प्रकाशन, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
३. थोरात हरिश्चंद्र, कादंबरी : एक साहित्यप्रकार, शब्द पब्लिकेशन, मुंबई.
४. पवारगो. मा., हातकणंगलेकर म. द (संपा.), मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप (१९५०—१९७५), पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
५. शिंदेविश्वनाथ, स्मार्त हिमांशू (संपा.)मराठी नाटक आणि रंगभूमी, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
६. जोशी सुधा,कथा : संकल्पना व स्वरूप, मौज प्रकाशन, मुंबई.

७. पवार गो.मा, शिंदे रणधीर (संपा.),महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांची रोजनिशी, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई २०१६.

Evaluation Pattern

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

Choice Based Credit System

M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code MARO23

June 2019 onwards

सत्र : 2 (Semester : II)

Paper No. 6 : विशेष साहित्यकृतीचा अभ्यास

Course Outcomes:-

1. विद्यार्थ्यांना लेखक अभ्यास पद्धतीचा परिचय होईल
2. विद्यार्थ्यांना लेखकाचे वाङ्मयीन आणि त्याचा समकाल समजून घेता येईल
3. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील प्रातिनिधिक कवींचा लेखकांचा परिचय होईल
4. वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून येईल

Unit	Subunit
Unit 1	मराठी गौळण वसंत स. जोशी, मेहता बुक सेलर्स
Unit 2	आठवणींचे पक्षी प्र. ई. सोनकांबळे
Unit 3	मी भिडवू पाहतेय समग्राशी डोळा प्रज्ञा लोखंडे - ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई
Unit 4	चाळेगत प्रवीण बांदेकर – शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर

संदर्भग्रंथ सूची –

1. नेमाडे, भालचंद्र, 'टीका स्वयंवर', साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
2. पुंडे, द. दि., (संपा.), 'वाङ्मयाचे अध्यापन', मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे
3. लोखंडे, प्रज्ञा, 'मी भिडवू पाहतेय समग्राशी डोळा', ग्रंथाली प्रकाशन, मुंबई
4. डहाके, वसंत आबाजी, 'कवितेविषयी', स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
5. भागवत, श्री. पु., 'साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार', मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
6. कोत्तापल्ले, नागनाथ, 'आधुनिक मराठी कविता एक दृष्टीक्षेप', प्रतिभास प्रकाशन, वाराणसी
7. कोत्तापल्ले, नागनाथ, 'मराठी कविता: आकलन आणि आस्वाद', स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
8. पाटणकर, वसंत, 'कविता: संकल्पना, निर्मिती आणि समीक्षा', अनुभव प्रकाशन, मुंबई

Evaluation Pattern

M. A. Part – I Marathi

- Term End Examination (Theory) Marks : 60
- Internal Evaluation Marks : 40
- Total :100

रयत शिक्षण संस्थेचे,
सद्गुरु गाडगे महाराज कॉलेज, कराड
स्वायत्त महाविद्यालय

विषय – मराठी (एम. ए. भाग १)
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण –

६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन – ४० गुण

५. वर्ग चाचणी	- १०
६. मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	- १०
७. शोध निबंध	- १०
८. गृहपाठ	- १०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)
Choice Based Credit System

M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code MARC24

June 2019 onwards

सत्र : 2 (Semester : II)

Paper No. 7: आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ)

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

- १) स्वातंत्र्योत्तर काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी लक्षात येईल.
- २) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील विविध साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासला जाईल.
- ३) स्वातंत्र्योत्तर विविध वाङ्मय प्रकारांच्या स्वरूप व वैशिष्ट्यांचा परिचय होईल.
- ४) स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील मुख्य व इतर साहित्य प्रवाहांची वैशिष्ट्ये जाणून घेता येतील.

Module (घटक)	Subunit (उपघटक)
Module : 1	१९५० ते २००० सामाजिक राजकीय पार्श्वभूमी ,सांस्कृतिक , 1.1 १९५० ते २००० सामाजिकराजकीय पार्श्वभूमी ,सांस्कृतिक , 1.2 स्वातंत्र्योत्तर काळ - सामाजिक राजकीय परिवर्तन 1.3 नवविचारप्रवाह 1.4 वाङ्मयीन चळवळी
Module : 2	नवसाहित्य आणि महानगरीय साहित्य 2.1 नवसाहित्याची भूमिका प्रेरणा व प्रवृत्ती , 2.2 बदललेले जीवनसंदर्भ आणि नवे वाङ्मयीन प्रवाह : 2.3 नवसाहित्याची संकल्पना,स्वरूप व वैशिष्ट्ये 2.4 महानगरीय साहित्य
Module : 3	कथात्मक साहित्य कथा व कादंबरी – 3.1 नवकथांचा प्रारंभ अरविंद ,गंगाधर गाडगीळ –गोखलेव्यंकटेश , ,शंकर पाटील ,मोकाशी .बा .दि ,शांताराम ,भावे .भा.पु ,माडगूळकर 3.2 जी ,विजय तेंडुलकर ,खानोलकर .त्र्यं .चिं ,दिलीप चित्रे ,कुलकर्णी .ए . ,श्याम मनोहर ,रेगे .शि .पु ,रणजित देसाई ,अच्युत बर्वे ,विद्याधर पुंडलिक .मराठे.मो.ह दलितस्त्रीवा ,ग्रामीण ,दी .आदिवासी जाणीवेने लिहिलेले कथासाहित्य , 3.3 मराठी कादंबरी वाङ्मयाचे स्वरूप नव कादंबरी .वा.वि ,बोरकर.भ.बा ,मर्ढेकर .सी.बा ,विश्राम बेडेकर - .गो ,पेंडसे .ना .श्री ,व्यंकटेश माडगूळकर ,बिवलकर .रा .श्री ,शिरवाडकर गंगा ,खानोलकर .त्र्यं .चिं ,दांडेकर .नीधर गाडगीळभालचंद्र ,भावे .भा.पु , ,उद्धव शेळके ,मनोहर शहाणे ,जयवंत दळवी ,मधू मंगेश कर्णिक ,नेमाडे विश्वास पाटील ,शिवाजी सावंत ,रणजित देसाई 3.4 स्वातंत्र्योत्तर काळातील स्त्री कादंबरीकारस्त्रीवादी ,ग्रामीण ,दलित , कादंबरी लेखनाचा परामर्श
Module : 4	कथात्मक साहित्य नाटक व कविता – 4.1 परळची रंगभूमी ,वसंत कानेटकर ,देशपांडे .ल .पु ,शिरवाडकर.वा.वि , ,विद्याधर गोखले ,बाळ कोल्हटकर ,विजय तेंडुलकर

	<p>4.2 नाटिका ,खानोलकर .त्र्यं.चिं ,महेश एलकुंचवार -.एकांक ,एकांकिका , .अच्युत वझे इ ,सतीश आळेकर ,अशोक शहाणे प्रायोगिक रंगभूमी .थियेटर अकादमी इ ,छबिलदास चळवळ –</p> <p>4.3 आधुनिक मराठी कविता - मराठी नवकविता मराठी ग्रामीण कविता</p> <p>4.4 मराठी दलित कविता मराठी स्त्रीवादी कविता</p>
--	--

संदर्भ ग्रंथ –

1. ठाकूर, रवींद्र - मराठी कादंबरी स्वातंत्र्योत्तर समाजशास्त्रीय समालोचन,दिलीपराज प्रकाशन २००७ ,पुणे,
2. जोशी, प्र.न .मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास- (अर्वाचीन काळ) स्नेहवर्धन प्रकाशन ,पुणे,
3. पुंडे द/ .दि.कुलकर्णी- गो .म.वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना- उत्कर्ष प्रकाशन पुणे ,
4. पुंडे द.दि.वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना- प्रतिमा प्रकाशन .पुणे ,
5. बेडकिहाळ, किशोर - निवडक वसंत पळशीकर -(संपा) लोकवाङ्मय गृह ,
6. उहाके, वसंत आबाजी मराठी-साहित्य इतिहास आणि संस्कृती –पॉप्युलर प्रकाशन
7. कुलकर्णी, गो .म .मराठीसाहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी –मेहता प्रकाशन
8. पवार, गो - .मा.साहित्यमूल्ये आणि अभिरुची – साकेत प्रकाशन
9. पाध्ये, दिगंबर साहित्य समाज आणि संस्कृती –लोकवाङ्मय गृह,
10. देशपांडे, अ .ना .आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास –व्हीनस प्रकाशन
11. कुलकर्णी, वा .ल .विविधज्ञानविस्तार –पॉप्युलर प्रकाशन
12. जोशी, प्र.न .अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास –स्नेहवर्धन प्रकाशन.पुणे ,
13. देशपांडे, कुसुमावती मराठी कादंबरी पहिले शतक –मुंबई मराठी साहित्य संघ प्रकाशन .५४-१९५३,
14. सरवटे, वि .सी .मराठी साहित्यसमालोचन –न १९३७,इंदूर ,रहाळकर .शं .
15. पंडित, भ .श्री .आधुनिक कवितेचे प्रणेते १९७१,नागपूर प्रकाशन ,२व १भाग ,
16. जोग, रा .श्री .मराठी वाङ्मयाचा इतिहास ,था ४खंड ,महाराष्ट्र साहित्य परिषद.पुणे ,
17. काळे, अक्षयकुमार –अर्वाचीन मराठी काव्यदर्शन.२०००,बनहट्टी प्रकाशन ,

Evaluation Pattern

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ	गाळलेल्या जागा भरा	०६
-----------	---	--------------------	----

	ब	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा(तीन पैकी दोन) .	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

Choice Based Credit System

M.A. Part I

Marathi Course, Sub Code – MARO24

June 2019 onwards

सत्र : 2 (Semester : II)
Paper No. 8: लोकसाहित्य व लोककला

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcomes:-

१. मराठी लोकगीत व लोककथा यांचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय होईल
२. मराठी लोककला व लोकनाट्य यांचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय होईल
३. मराठी लोकसाहित्याच्या अभ्यासाच्या अंगाने प्रकल्पलेखन विकसित होईल
४. संशोधन वृत्ती वाढीस लागेल

Module (घटक)	Sub Module (उपघटक)
Module : 1	मराठी लोकगीते अभ्यास 1.1 लोकगीते गोंधळगीते, ओवी, 1.2 वासुदेव पोतराज गीते, पांगुळ, गोंधळ, 1.3 डक्कलवार (लावणी व पोवाडा) भेदिक शाहिरी, 1.4 प्रयोगरूप लोककलांचा अभ्यास
Module : 2	मराठीलोकनृत्य व लोकनाट्य 2.1 लोकनृत्ये - वधीनाटयक्रीडानृत्य, 2.2 भक्ताची नृत्ये -गोंधळ दशावतार,भारुड, 2.3 क्रीडानृत्य -मंगळागौर गजीनृत्य, लेझीम, नागपंचमी, 2.4 नाट्यात्मक वधी शेजारती, काकडआरती, लग्न, मुंज, 2.5 धा मर्क व उपासना नाटय-ललित दंडार , कर्तन ,जोगवा, 2.6 रंजननाट्य : तमाशा, कळसूत्री बाहुल्या, बहुरूपी
Module : 3	मराठी लोककथा 3.1 लोककथांची भारतीय परंपरा 3.2 मौ खकथा दंतकथा ,प्राणीकथा ,दैवतकथा , 3.3 लोककथेतील मूलघटक - रचनाबंधव कल्पनाबंध
Module : 4	4.1 प्रकल्प लेखन परिसरातील - लोकजीवन भाषा, रुढी,परंपरा , विवाह पध्दती अभ्यास

संदर्भग्रंथ:-

- १ मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, सविता प्रकाशन, औरंगाबाद.
- २ भागवत दुर्गा , लोकसाहित्याची रुपरेखा, वरदा प्रकाशन, पुणे.
- ३ व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य:संकल्पना व स्वरूप, कैलाश पब्लिकेशन्स,औरंगाबाद
- ४ मांडे प्रभाकर, लोकरंगभूमी, गोदावरी प्रकाशन, अहमदनगर
- ५ व्यवहारे शरद, लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह, प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
- ६ शिंदे विश्वनाथ, लोकसाहित्यमीमांसा:भाग १ व २,स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
- ७ ढेरे. रा. चि., लोकसाहित्य शोध आणि समीक्षा, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे
- ८ मोरजे गंगाधर, लोकसाहित्य: क्षेत्रीय अभ्यास, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- ९ मोरजे गंगाधर, लोकसाहित्य : बदलते संदर्भ,बदलती रुपे,पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

Evaluation Pattern

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६
	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०

Rayat Shikshan Sanstha's

Sadaguru Gadage Maharaj College, Karad (Autonomous)

Choice Based Credit System

Additlional Credit Course (ACC)

M.A. Part – I

Marathi Course

Subject Code- MARO24-A

June 2019 onwards

Paper No.8 A : संपादन प्रक्रिया

सत्र : 2 (Semester : II)

(Credit 04)

Teaching Hours: 60

Course Outcome:-

- १)संपादन प्रक्रियेचे स्वरूप समजून येईल.
- २)संपादन प्रक्रियेचा हेतू, उद्दिष्ट आणि प्रकार यांची माहिती होईल.
- ३)संपादनप्रक्रियेतील आशय व भाषिक संपादन ध्यानात येईल.
- ४)यांमुळे रोजगाराची संधी उपलब्ध होईल.

Module (घटक)	Submodule (उपघटक)
Module : 1	संपादन स्वरूप आणि संकल्पना १.१संपादन हेतू—प्रेरणा—विविधता १.२संपादनापूर्वीची पथ्ये १.३संपादकाची कार्ये आणि भूमिका
Module : 2	संहिता संपादन पध्दती २.१आशयसंपादन—स्पष्टता—नेमकेपणा २.२वाङ्मयीन लेखन प्रकारांचे संपादन २.३वाङ्मयेत्तर लेखन प्रकारांचे संपादन २.४भाषिक संपादन २.५शीर्षक—उपशीर्षक २.६अंतिम मुद्रणप्रत— अक्षररेखांकन —मुखपृष्ठरेखांकन —रेखाचित्रे
Module : 3	ललित साहित्याचे संपादन ३.१कथात्म साहित्य ३.२कविता ३.३नाटक ३.४ललितलेखन
Module : 4	ललितेतर साहित्याचे संपादन ४.१वैचारिक वाङ्मय ४.२माहितीपर ४.३गौरवग्रंथ ४.४स्मरणिका ४.५दुर्मिळ हस्तलिखिते ४.६अहवाल लेखन ४.७वाङ्मयेतिहास ४.८कोशवाङ्मय ४.९रोजनिशी संपादन

संदर्भग्रंथ:—

- १) मुद्रणपर्व —दिपक घारे
- २) देवनागरी — बापूराव नाईक
- ३) सदानंदयात्रा — सदानंद भटकळ
- ४) मराठी लेखनकोश — यास्मीन शेख

Evaluation Pattern

M.A. Part – I Marathi

Term End Examination (Theory)	60 Marks
Internal Evaluation	40 Marks
Total	100 Marks

विषय – मराठी (एम. ए. भाग १)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी

सेमिस्टर— २एकूण गुण – ६०

प्रश्न १.	अ)	गाळलेल्या जागा भरा.	०६
	ब)	लघुत्तरी प्रश्न सोडवा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न २.	अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	०६

	ब)	टिपा लिहा (दोनपैकी एक)	०४
प्रश्न ३.		२५० ते ३०० शब्दात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ४.		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ५.		थोडक्यात उत्तरे लिहा (तीन पैकी दोन)	१०
प्रश्न ६.	अ)	योग्य जोड्या जुळवा	०५
	ब)	चूक की बरोबर ते लिहा	०५

अंतर्गत मूल्यमापन-४० गुण

१.	वर्ग चाचणी	१०
२.	मौखिक परीक्षा आणि वर्ग उपक्रमातील सहभाग	१०
३.	शोध निबंध	१०
४.	गृहपाठ	१०